

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

P. P.

(zmocněn jednat jménem přípravného výboru)

T. S.

V. P.

všichni zastoupeni advokátem JUDr. Milanem Štembergem
se sídlem Cyrila Boudy 1444, 272 01 Kladno

proti

žalovanému

Ministerstvo kultury České republiky

se sídlem Maltézské náměstí 1, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 28. 5. 2020, č. j. MK 23706/2020 OLP,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Dne 2. 3. 2018 byl Ministerstvu kultury (dále též „**žalovaný**“) doručen návrh na registraci církve a náboženské společnosti Ecclesia Risorum podle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů (zákon o církvích a náboženských společnostech), ve znění pozdějších předpisů, podaný přípravným výborem Ecclesiae Risorum (dále též „**žalobce**“). Tímto dnem bylo zahájeno řízení o tomto návrhu.
2. Ministerstvo po provedeném řízení dospělo k názoru, že návrhu na registraci nelze vyhovět, jelikož Ecclesia Risorum dle názoru Ministerstva nesplňuje definici církve a náboženské společnosti. Rozhodnutí o zamítnutí registrace napadli žalobci odvoláním.
3. O odvolání žalobců rozhodl žalovaný rozhodnutím ministra kultury ze dne 28. 5. 2020, č. j. MK 23706/2020 OLP (dále jen „**napadené rozhodnutí**“) tak, že rozhodnutí Ministerstva kultury potvrdil a rozklad přípravného výboru zamítl.
4. Proti tomuto rozhodnutí podali žalobci v celém rozsahu žalobu, jež byla soudu doručena 3. 8. 2020.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobci mají za to, že při posuzování jeho žádosti o registraci církve Ecclesia Risorum došlo ze strany žalovaného ke zneužití správního uvážení při výkladu pojmu církev a náboženská společnost, kdy tento výklad zastávaný žalovaným má být z hlediska žalovaného nepřiměřeně úzký, což znemožňuje registraci jiných než „*církví a náboženských společností starých či dokonce jen tradičních, tedy takových, která se podobají již existujícím*“, včetně Ecclesiae Risorum.
6. Žalobci dále zpochybnili závěr znalce M. M., s tím že jeho posouzení je ovlivněno jeho tradičním pohledem na transcendentno, stejně jako žalovaného. Žalobci souhlasí s tím, že jejich pojetí transcendentna se skutečně vymyká tradičním kategoriím náboženství a náboženských společností, to podle nich ale není důvod, proč by měla být registrace zamítnuta.
7. Podle žalobců tak dochází ve svém důsledku k příliš restriktivnímu a ústavně nekonformnímu výkladu § 3 zákona o církvích a náboženských společnostech, neboť základní zásadou by mělo být, aby ustanovení veřejného práva byla v pochybnostech vždy vykládána ve prospěch co nejširší náboženské svobody.
8. Podle žalobců projevil žalovaný zásadní chybu v tom, že se snažil posuzovat jejich víru svými objektivními kritérii, což nelze, neboť to je v případě víry a náboženského přesvědčení nemožné a v tomto případě je právě tímto zapříčiněna necitlivost, s níž

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

žalovaný přistoupil k návrhu na registraci, což v konečném důsledku podle žalobců vede k tomu, že je jim upřeno právo na svobodu náboženského vyznání.

9. Žalovaný nesouhlasil s žalobou a navrhl, aby byla zamítnuta, neboť je nedůvodná. Má za to, že obě rozhodnutí jsou procesně právně i věcně správná a nejsou tedy dány žádné relevantní důvody pro jejich zrušení soudem a podotýká, že žalobní námitky byly obdobně již uplatněny v rámci prvoinstančního řízení a pak v rámci rozkladu, přičemž byly řádně vypořádány v prvoinstančním rozhodnutí a následně rovněž v žalobou napadeném rozhodnutí. Žalovaný proto v celém rozsahu odkazuje na text žalobou napadeného rozhodnutí a jím potvrzeného prvoinstančního rozhodnutí.
10. K žalobní námitce zneužití správního uvážení, v důsledku čehož mělo dle žalobce dojít k porušení svobody náboženského vyznání, chráněné ústavním zákonem, uvádí, že žalobou napadeným rozhodnutím a jím potvrzeným rozhodnutím o zamítnutí registrace Ecclesiae Risorum nijak nedošlo k narušení svobody náboženského vyznání. Tato rozhodnutí totiž nebrání (ani bránit nemohou) jakémukoli společenství, aby jeho členové věřili v to, co chtějí, a ani to není jejich účelem.
11. Podle žalovaného z obsahu vyjádření přípravného výboru, jím předaných dokumentů, jakož i ze závěrů obsažených ve znaleckém posudku jasně vyplývá, že přesvědčení Ecclesiae Risorum o „kontaktu s absurdním prostřednictvím smíchu“ není možné pokládat za přesvědčení náboženské a projev tohoto přesvědčení, za který přípravný výbor pokládá smích, nelze pokládat za projev náboženské víry. Ecclesia Risorum ani jinak nejeví téměř žádné znaky, které už ze své podstaty, alespoň do jisté míry, musí mít jakákoli církev nebo náboženská společnost, a proto nemůže být podle žalovaného registrována.

III.

Posouzení žaloby městským soudem

12. Žaloba byla městskému soudu doručena 3. 5. 2020, a byla tedy podána v zákonem stanovené lhůtě dvou měsíců od doručení napadeného rozhodnutí žalobci. Městský soud v Praze napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.
13. Při jednání soudu dne 4. 5. 2022 setrvali účastníci na svých skutkových i právních stanoviscích. Zástupce žalobců navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Pověřený zástupce žalovaného navrhl zamítnutí žaloby.
14. Na úvod je třeba uvést, že žalobci užívají pro Ecclesias Risorum výraz církev, čemuž ostatně nasvědčuje i zvolený latinský název. Je však třeba říci, že tento pojem nelze používat volně, jako synonymum např. pojmu náboženská společnost nebo náboženská skupina. Termín církev je tradičně vyhrazen náboženským skupinám či společnostem příslušejícím ke křesťanství. Vyplývá to už ze samotného pojmu, který vychází z řeckého spojení *ekklesiá tú Kyriú*, což se překládá jako *shromáždění Pánovo*, či *shromáždění Kristovo*. Tato terminologická nepřesnost nicméně nebrání projednání žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

15. V **první žalobní námitce** žalobci vytýkali žalovanému zneužití správního uvážení při výkladu pojmu církev a náboženská společnost, kdy žalovaný uzavřel, že Ecclesia Risorum není možno registrovat proto, že není podle jeho názoru církví. K tomuto závěru žalovaný dospěl jen proto, že se jedná o církev odlišující se od ostatních a nesplňující představu žalovaného o obvyklé církvi – tudíž je návrh na registraci zamítnut z důvodu, který nepřipouští ani zákon, ani Listina základních práv a svobod.
16. Tento závěr je v některých bodech správný, avšak současně základu hluboce pomýlený proto, že odpírá právo na registraci církví, které náboženství vnímají jinak než tradičně. Skutečným důvodem pro vydání napadeného rozhodnutí tak není to, že by Ecclesia Risorum nebyla církví, ale to, že je církví (náboženskou společností) jinou než již registrované. Ecclesia Risorum nepopírá, že je společností nestandardní, popírá ale zásadně, že by zákon umožňoval registraci jen církvím a náboženským společnostem starým, resp. jen tradičním, tedy takovým, která se podobají již existujícím. To, že Ecclesia Risorum vnímá transcendentno jinak než znalec a zejména jinak než správní orgány obou stupňů, je nepochybné, avšak není důvodem pro odeprání registrace.
17. Žalobci zde zdůraznili základní zásadu, podle které by měly být zákony vykládány a která platí v oblasti svobody náboženského vyznání více než na jiných místech. Z ústavně zaručené ochrany náboženského vyznání vyplývá povinnost správního orgánu, aby ustanovení obecného práva byla vykládána ve prospěch svobody náboženského vyznání, resp. co nejširší náboženské svobody. Uvedený názor byl vysloven poprvé v nálezu Pl. ÚS 36/01, z nových rozhodnutí například III. ÚS 3680/17, podle kterého platí: „*Ústavně nekonformní výklad se vyznačuje tím, že nepřipustně postihuje některé z ústavně zaručených základních práv či svobod, kterému je dána přednost před výkladem, který tak nečiní, ... V případě napětí mezi výkladem ústavně konformním a originárním (subjektivním) má přednost výklad ústavně konformní*“.
18. Touto zásadou se správní orgány zjevně neřídily a meze správního uvážení hrubě zneužily, jelikož ust. § 3 písm. a) zákona o církvích a náboženských společnostech vykládají nepřiměřeně úzce a ve výsledku ústavně nekonformně. Záměrem zákonodárce jistě nemohlo být formulovat citovanou normu tak, aby registrace nebyla umožněna pro církve nestandardní, jeho záměrem bylo výlučně to, aby nebylo možno registrovat církve nebezpečné (§ 5 zákona). Charakteristiku nedovolené církve Ecclesia Risorum nesplňuje, a je proto nezákonné a dokonce neústavní odpírat jí právo na registraci jen proto, že hůře zapadá do představy správního orgánu obou stupňů (nikoliv zákonodárce) o tom, co je to církev. Polemika žalovaného v napadeném rozhodnutí o tom, že snad žalobci vůbec nepochopili smysl § 3 a 5 zákona o církvích a náboženských společnostech, která je nejrozsáhlejší částí napadeného rozhodnutí, je jednak zcela nesprávná, a zejména nedůležitá pro správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí.
19. Tuto námitku soud neshledal důvodnou.
20. Podle § 2 odst. 1 věta první a druhá zákona o církvích a náboženských společnostech „*[S]voboda myšlení, svědomí a náboženského vyznání je zaručena. Každý má právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo společně s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu*“.
21. Podle ust. § 3 písm. a) cit. zákona „*Pro účely tohoto zákona se rozumí církví a náboženskou společností dobrovolné společenství osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti.“

22. Podle ust. § 4 odst. 1 cit. zákona „*Církev a náboženská společnost vzniká dobrovolným sdružováním fyzických osob a svébytně rozhoduje o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí.“*
23. Podle ust. § 10 odst. 1 cit. zákona „*Návrh na registraci církve a náboženské společnosti podávají ministerstvu nejméně tři fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let, jsou svéprávné a jsou občany České republiky nebo cizinci s trvalým pobytem v České republice (dále jen "přípravný výbor"). Členové přípravného výboru návrh podepíší a uvedou své identifikační údaje. V návrhu přípravný výbor určí, kdo z jeho členů je zmocněn jednat jménem přípravného výboru. Podpisy členů přípravného výboru musí být úředně ověřeny.“*
24. Podle ust. § 10 odst. 2 cit. zákona „*Návrh na registraci církve a náboženské společnosti musí obsahovat*
 - a) základní charakteristiku církve a náboženské společnosti, jejího učení a poslání,*
 - b) zápis o založení církve a náboženské společnosti na území České republiky,*
 - c) v originále podpisy nejméně 300 zletilých občanů České republiky nebo cizinců s trvalým pobytem v České republice hlásících se k této církvi a náboženské společnosti, s uvedením jejich identifikačních údajů podle tohoto zákona a s uvedením totožného textu na každém podpisovém archu, který uvádí plný název církve a náboženské společnosti, sbírající podpisy pro účel její registrace, a z něhož je patrné, že podpisový arch je podepisován pouze osobou hlásící se k této církvi a náboženské společnosti,*
 - d) základní dokument.“*
25. Žalovaný, jako správní orgán registrující církev a náboženskou společnost, je podle názoru žalobce povinen registrovat subjekt, prohlašující se za církev, resp. náboženskou společnost, bez ohledu na to, co je podle žadatele o registraci předmětem jejich víry, a jakými způsoby se členové církve či náboženské společnosti k tomuto předmětu vztahují, pokud ovšem jejich učení a činnost svým charakterem neodpovídá ustanovením § 5 písm. a) až f) zákona o církvích a náboženských společnostech.
26. Žalovaný však není toho názoru, že by učení či činnost Ecclesiae Risorum odpovídalo některým ustanovením § 5 zákona o církvích a náboženských společnostech. Místo toho zcela popírá, že Ecclesia Risorum je náboženská společnost, tudíž nemůže být registrována.
27. Z vyjádření obou stran je zjevné, že žalobce všechny formální náležitosti uváděné v § 10 zákona o církvích a náboženských společnostech a předpoklady pro registraci církve, jež mu ukládá zákon o církvích a náboženských společnostech, po určitém doplňování nakonec splnil.
28. Soud se musí v první řadě především zabývat otázkou, zdali vůbec žalovaný má posuzovat, jestli konkrétní církev a náboženská společnost, žádající o registraci, odpovídá objektivně stanoveným kritériím na definiční znaky církve a náboženské společnosti podle § 3 zákona o církvích a náboženských společnostech.
29. Lze dát za pravdu názoru žalobce, že v případě tak citlivých otázek, jako je osobní víra či náboženské přesvědčení, musí být zachována z hlediska státu nejvyšší možná míra

opatrnosti a ustanovení veřejného práva by v pochybnostech vždy měla být vykládána ve prospěch co nejširší náboženské svobody.

30. Je však nutno podotknout, že už samotným účelem zákona o církvích a náboženských společnostech je poskytnout uznání ze strany státu reálně existujícím církvím a náboženským společnostem, protože pouze u těchto lze očekávat potřebu jednat ve společnosti v souladu se svou vírou i na institucionální úrovni.
31. To ostatně vyplývá i z požadavků, obsažených v citovaném ust. § 10 odst. 2 zákona o církvích a náboženských společnostech, které sám žalobce splnil.
32. Splnění formálních náležitostí však ještě samo o sobě neznamena, že jde o církev a náboženskou společnost.
33. Žalovaný tedy nemůže spoléhat pouze na splnění formálních náležitostí (např. 300 podpisů) ale musí i jinak zkoumat, zdali se skutečně jedná o církev a náboženskou společnost. K tomu právě slouží posudek ustanoveného znalce, který je odborníkem v oboru religionistiky, který musí zkoumat, jestli skutečně hlavní náplní daného subjektu je vyznávání náboženské víry.
34. Pokud by nebylo možné objektivně vymezit pojem církve a náboženské společnosti, a tedy určit, které subjekty jimi jsou a které nejsou, pak by nebyl důvod, proč mít zvláštní zákon o církvích a náboženských společnostech. V takovém případě by i reálně existující církve a náboženské společnosti mohly mít charakter spolků, což je ostatně i model známý z jiných zemí, avšak český zákonodárce odlišuje církve a náboženské společnosti od „jiných spolků“, a tento model tedy neodpovídá konfesnímu systému České republiky.
35. Žalovaný proto nepochybně může a musí posuzovat, které subjekty lze podřadit pod ust. § 3 zákona o církvích a náboženských společnostech, jinak řečeno, které skupiny mají objektivní znaky církví a náboženských společností, včetně vyznávání víry. Pokud by tomu tak nebylo, nebylo by možné se vyvarovat situacím, kdy by byly registrovány subjekty, jež reálně církvemi a náboženskými společnostmi nejsou, ovšem z nějakého důvodu mají zájem o práva registrovaných církví a náboženských společností.
36. Taková situace by samozřejmě byla zcela v rozporu s účelem zákona o církvích a náboženských společnostech a ve svém důsledku obcházením práva.
37. Pokud některé skupiny svým charakterem neodpovídají ust. § 3 zákona o církvích a náboženských společnostech, je zajisté možné, aby byly registrovány jako spolky, což by jim umožňovalo naplňovat jejich účel.
38. K této situaci se vyjádřil i NSS v rozsudku ze dne 26. srpna 2021, č. j. 5 As 202/2020-52, kdy zkonstatoval, že

[24] Jednoduše vyjádřeno – je vyloučeno dovolávat se ochrany čl. 16 Listiny základních práv a svobod či čl. 9 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod v případě společenství, které není církví nebo náboženskou společností. Oba uvedené články mají jasný věcný rozsah vztahující se právě na církve či náboženské společnosti, což nelze zpochybňovat. A připomíná-li stěžovatel, že církev je vždy nutně založena na sdíleném vnitřním přesvědčení, do něhož nepřísluší státu zasahovat, nelze než zopakovat, že registrace církve není výrazem vnitřního, ale vnějšího kolektivního (korporativního) aspektu svobody náboženského vyznání a zdejší soud považuje za zcela logické a správné, pokud je při posuzování návrhu na registraci církve

zvažováno, zde se vůbec jedná o církev ve smyslu § 3 písm. a) zákona o církvích a náboženských společnostech, který stanoví:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí církví a náboženskou společností dobrovolné sdružení osob s vlastní strukturou, orgány, vnitřními předpisy, náboženskými obřady a projevy víry, založené za účelem vyznávání určité náboženské víry, ať veřejně nebo soukromě, a zejména s tím spojeného shromažďování, bohoslužby, vyučování, duchovní služby a případně obecně prospěšné činnosti“ (důraz přidán).

[25] Citované ustanovení svým obsahem rozhodně není legislativní zkratkou, ale pro účely daného zákona definuje pojem církev a náboženská společnost, jehož naplnění přísluší správnímu orgánu zkoumat na prvním místě. Striktně vzato totiž nejde o žádnou další podmínku pro registraci církve, nýbrž o základní předpoklad, bez jehož splnění není možné o registraci vůbec uvažovat. V opačném, případě by byl v podstatě popřen samotný smysl a účel § 3 písm. a) zákona o církvích a náboženských společnostech, kterým je vymezení základních znaků definujících církev či náboženskou společnost. Z hlediska práva předmětné ustanovení nepředstavuje žádnou nebezpečnou definici, jak naznačuje stěžovatel, ale jedná se o standardní legální definici, jež jako základní znaky církve vymezuje: dobrovolné sdružení (fyzických) osob, vlastní strukturu, orgány, vnitřní předpisy, náboženské obřady a projevy víry s tím, že právě vyznávání určité náboženské víry je účelem založení tohoto sdružení.

39. Tyto závěry Nejvyššího správního soudu lze bez dalšího zcela aplikovat i na posouzení věci aktuálně rozhodované.
40. Zde je třeba zdůraznit, že na pojem církve a náboženská společnost lze hledět dvěma způsoby. První je pohled samotného subjektu, který sebe sama chápe subjektivně, bez ohledu na skutečnost registrace či nikoli, druhý pohled je pak pohled státu, který musí jasně rozlišit, na které subjekty bude hledět jako na církve a náboženské společnosti ve smyslu zákona o církvích a náboženských společnostech. Tento pohled pak musí být založen na objektivních kritériích. To znamená, že pro to, aby daná náboženská skupina mohla být zaregistrována, nestačí, aby se sama chápala jako církev a náboženská společnost.
41. Městský soud zde zdůrazňuje, že nejen neurčité právní pojmy, ale i pojmy právem definované jsou interpretovány a aplikovány v závislosti na tom, jak jsou v daném společenském a právním prostředí. Správní orgány tedy při hodnocení subjektu Ecclesia Risorum důvodně a oprávněně vycházely z toho, jak je pojem církve či náboženské společnosti chápán v současné české společnosti, resp. právním prostředí. Jestliže konstatovaly, že subjekt Ecclesia Risorum se tomuto chápání vymyká – což připustili i sami žalobci – pak jednaly v souladu se zákonem. Lze tedy sice přitakat žalobci, že žalovaný nevyhověl návrhu na registraci proto, že podle něj Ecclesia Risorum nevyhovuje aktuálním představám o církvi, resp. náboženské společnosti, avšak na rozdíl od žalobce má soud za to, že takový postup neodporuje zákonu a nejedná se tedy o zneužití správního uvážení.
42. Ve **druhé námitce** žalobci namítali nezákonný a protiústavní zásah do svobody náboženského vyznání. Poukázali na to, že jejich právo, o kterém žalovaný rozhodoval, je právem chráněným Listinou základních práv a svobod, jakož i mezinárodními úmluvami, které jsou součástí českého právního řádu. Právě s ohledem na skutečnost, že otázka svobody náboženského vyznání je otázkou zcela subjektivní, a zároveň spojenou s vírou, je třeba k posuzování otázek víry přistupovat s mimořádným citem. Podle názoru žalobců žalovaný projevila právě mimořádný nedostatek tohoto citu, když se snaží víru žalobců posuzovat dle svého názoru objektivními kritérii. To shledali žalobci obdobné tomu, jako

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

by žalovaný v případě registrace některého z katolických náboženství požadoval prokázat, že Ježíš Nazaretský byl synem Božím, nikoliv lidským – tedy zobecněno, žalovaný požaduje po žalobcích, aby složili důkaz o tom, že jejich víra je správná (pravdivá). To je pochopitelně s ohledem na povahu víry nemožné, a přesahuje to kompetence žalovaného (resp. jakéhokoli správního orgánu v demokratickém státě).

43. Obdobně zcela mimo rámec svobody náboženského vyznání – a tedy mimo rámec vymezený mu Listinou základních práv a svobod – postupuje žalovaný v případě, když uvádí, že *„Napadené rozhodnutí ministerstva také nijak neomezuje Ecclesia Risorum v jeho činnosti, která má podle názoru tohoto sdružení náboženskou povahu, bez ohledu, že samo ministerstvo sdružení za církev a náboženskou společnost nepovažuje.“* Žalovaný se tak snaží postup svůj i správního orgánu prvního stupně bagatelizovat, když naznačuje, že snad není pro činnost církve a náboženské společnosti podstatné, zda je či není registrována. Žalobci doufají, že zejména v českém historickém kontextu, kdy řada církví a náboženských společností měla s oficiálním uznáním potíže, byl tento názor – tedy že je jedno, zda stát příslušnou náboženskou společnost uznává či ji jen „mlčky trpí“ – již dávno překonán. Žalovaný tedy v napadeném rozhodnutí upřel žalobcům jejich právo na svobodu náboženského vyznání, když ze zcela subjektivních a lichých důvodů odepřel registraci jejich náboženské společnosti, ač k tomu není zákonný důvod.
44. Tuto argumentaci soud shledává zcela nedůvodnou.
45. Žalobci především zaměňují registraci církve či náboženské společnosti se samotnou její existencí, resp. se svobodou náboženského vyznání.
46. Pro vznik, existenci a fungování církve a náboženské společnosti – a tedy ke možnosti realizovat svobodu náboženského vyznání – není registrace podle ust. § 6 a násl. zákona o církvích a náboženských společnostech nutná. Z koncepce cit. zákona je zřejmé, že církve a náboženské společnosti vznikají a existují především fakticky, tedy dobrovolným sdružováním fyzických osob, a svébytně rozhodují o věcech spojených s vyznáváním víry, o organizaci náboženského společenství a o vytváření k tomu určených institucí (viz ust. § 4 odst. 1 cit. zákona).
47. Svoboda realizovat náboženské vyznání v rámci církve či náboženské společnosti tedy není omezená či podmíněná registrací takové církve nebo náboženské společnosti. Samotná registrace proto v žádném v případě neznamena uznání, či dokonce povolení, konkrétní víry či vyznání ze strany státu, a stav ne-registrace pak analogicky sám o sobě nepředstavuje nepřátelský postoj státu vůči konkrétní víře či vyznání, či dokonce k osobám, které se k takovému vyznání hlásí.
48. Žalobcům tedy nebylo v důsledku odmítnutí registrace subjektu Ecclesia Risorum nijak znemožněno realizovat jejich náboženské vyznání v rámci tohoto subjektu.
49. Pokud jde o smysl a účel registrace, z norem zákona o církvích a náboženských společnostech je zřejmé, že stát přiznává některým církvím určitá veřejná práva a oprávnění, neboť je přesvědčen o jejich společenské prospěšnosti. Registrované církvi a náboženské společnosti stát svěřuje výkon určitých oprávnění a povinností veřejnoprávní povahy, jak je zřejmé z ust. § 7 cit. zákona. Aby však mohl tyto práva udělit, chce být přesvědčen o reálné existenci a působení církví a náboženských společností ve společnosti, která tak musí působit jako církve. Proces získávání těchto práv je právě založen na procesu registrace církví.

50. Přitom církve a náboženské společnosti musí mít jen několik málo určitých charakteristických znaků, na jejichž splnění je ovšem nutno trvat. Skupiny, které je nemají, nemohou být tedy registrovány jako církve a náboženské společnosti podle zákona o církvích a náboženských společnostech.
51. Jinak vyjádřeno, chce-li působit pouze a právě jako prostředí pro realizaci svobody náboženského vyznání (působit „dovnitř sebe“), pak k tomu nepotřebuje subjektivitu, a tedy registraci, a stát do její existence a činnosti nijak nezasahuje - s výjimkou případů pořadatelných pod ust. § 5 cit. zákona.
52. Jestliže však chce určitá církev či náboženská společnost existovat a fungovat nad rámec toho (působit „navenek“), musí respektovat fakt, že tím přesáhne do sféry světské, a v míře tohoto přesahu musí respektovat pravidla sekulárního zákonodárství.
53. Ani druhou žalobní námitku tedy soud neshledal důvodnou.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

54. Městský soud v Praze tedy dospěl na základě všech shora uvedených skutečností k závěru, že žaloba není důvodná a ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
55. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobci neměli v řízení úspěch a žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. května 2022

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.